VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO

13.9.2022

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

viite: lausuntopyyntö 1.9.2022

LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄSTÄ EDUSKUNNALLE EHDOTUKSESTA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI KOSKIEN VELAN JA OMAN PÄÄOMAN PERUSTEELLA YRITYSVEROTUKSESSA TEHTÄVÄÄ VÄHENNYSTÄ JA KORON VÄHENNYSKELPOISUUDEN RAJOITTAMISTA (U 58/2022 vp)

Euroopan komissio antoi 11 päivänä toukokuuta 2022 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi koskien velan ja oman pääoman perusteella yritysverotuksessa tehtävää vähennystä ja koron vähennyskelpoisuuden rajoittamista, COM (2022) 216 final. Direktiiviehdotuksen tarkoituksena on saattaa oman pääoman ehtoisen rahoituksen verokohtelu lähemmäs vieraan pääoman ehtoista rahoitusta.

Ehdotuksen taustalla on oman ja vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen epäsymmetrinen kohtelu verotuksessa: vieraan pääoman korkokulut ovat EU-alueen verojärjestelmissä laajasti vähennyskelpoisia, kun puolestaan oman pääoman ehtoisen rahoituksen hankintakulut, kuten osingot, ovat yleensä vähennyskelvottomia. Direktiiviehdotuksen tarkoituksena on pienentää tätä veroeroa myöntämällä oman pääoman lisäyksen perusteella laskennallinen verovähennys. Vähennys koskisi kaikki yrityksiä niiden koosta riippumatta ja olisi pienillä ja keskisuurilla yrityksillä muita yrityksiä suurempi. Lisäksi direktiiviehdotuksessa esitetään korkojen vähennysoikeutta rajoitettavaksi 85 prosenttiin nettokorkomenoista. Vaikka oman pääoman vähennys vaikuttaisi olevan ehdotuksen varsinainen sisältö, tosiasiassa direktiivi rajoittaisi myös korkojen vähennysoikeutta varsin laajasti.

Valtioneuvosto pitää kirjelmässään direktiiviehdotuksen taustalla olevia tavoitteita kannatettavina, mutta katsoo näiden saavuttamiseksi valittujen keinojen vaativan vielä laajaa jatkovalmistelua. Valtioneuvosto katsoo, että direktiivin ehdotukset tarkoittaisivat suuria periaatteellisia muutoksia kansallisiin verojärjestelmiin ja että ehdotus edellyttäisi kaiken kaikkiaan kattavaa jatkovalmistelua, lisäselvityksiä ja täsmennyksiä.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää niin ikään tärkeänä tavoitetta yritysten omavaraisuusasteen vahvistamisesta ja maksukyvyttömyysriskin pienentämisestä. Yritysten vahvat taseet ovat tärkeä suhdannepuskuri, jonka arvo erityisesti työllisyyden kannalta korostuu taantumien ja Covid19-pandemien kaltaisten kriisien aikana. Direktiiviehdotuksessa esitetty oman pääoman vähennyksen toteuttamistapa ei kuitenkaan Veronmaksajain Keskusliiton näkemyksen vaikuta tehokkaalta tavalta omavaraisuuden lisäämiseen. Valtioneuvoston näke-

mystä jatkovalmistelutarpeesta onkin pidettävä oikeansuuntaisena. Veronmaksajain Keskusliitto kuitenkin toteaa, että Suomessa on jo kansallisessa lainsäädännössä hyvät ja toimivat keinot, joilla kannustetaan yritysten taseiden pitämistä vahvana. Tulo- ja yhteisöverotuksen kansallisilla ratkaisuilla on jatkossakin varmistettava tämän tavoitteen toteutuminen.

Veronmaksajain Keskusliitto katsoo, että lainsäädäntötoimet yritysten omavaraisuusasteen parantamiseksi tulee jatkossakin toteuttaa ensi sijassa puhtaasti kansallisella sääntelyllä. Tällöin voidaan valita kansallisen verojärjestelmän kokonaisuuteen parhaiten sopivat keinot ja välttää se, että direktiiviehdotuksessa esitetyn kaltainen, Suomessa tarpeeton sääntely mutkistaisi jo valmiiksi monimutkaista yritysverotusta ja johtaisi käytännössä monen verovelvollisen verotuksen kiristymiseen korkojen vähennysoikeuden rajoittamisen vuoksi.

Valtioneuvoston kirjelmässä todetaan, että direktiiviehdotuksen ainoa selkeästi nähtävissä oleva seuraus on korkovähennysrajoituksen kiristyminen ja laajentuminen koskemaan myös niitä pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joita voimassa olevat korkovähennysrajoitukset eivät koske, kun taas oman pääoman vähennyksen hyötyjä on vaikea arvioida. Muutos aiheuttaisi paitsi merkittävää hallinnollista taakka, myös käytännössä kiristäisi verotusta niilläkin verovelvollisilla, jotka eivät oman pääoman vähennyksestä pääsisi hyötymään. Veronmaksajain Keskusliitto yhtyy Valtioneuvoston kantaan, että säännösten yksinkertaistaminen on tärkeä tavoite, jos direktiivin jatkovalmistelu etenee. Tällöin tulee myös varmistaa, että sääntely mahdollistaa kansallisten erityispiirteiden huomioimisen, kuten esimerkiksi keskinäisten kiinteistöosakeyhtiöiden ja asunto-osakeyhtiöiden jättämisen sääntelyn ulkopuolelle.

Veronmaksajain Keskusliitto huomauttaa, että direktiivin implementointi tulisi oletettavasti olemaan vaikeaa ja johtaisi todennäköisesti siihen, että kansallisissa voimaansaattamistavoissa olisi eroavaisuuksia. Direktiivin antamisen tausta-ajatuksena oleva verojärjestelmien yhteensovittaminen ei tällöin onnistu tehokkaalla tavalla. Toissijaisuusperiaate edellyttää, että unioni käyttää lainsäädäntövaltaansa vain, kun asiaa ei voida tehokkaasti ja riittävästi ratkaista kansallisella tasolla. Tässä tapauksessa Veronmaksajain Keskusliitto ei näe ylikansalliselle sääntelylle lainkaan tarvetta. Valtioneuvostokin katsoo kirjelmässään, että ehdotuksen suhdetta EU-oikeudellisiin toissijaisuus-ja suhteellisuusperiaatteisiin tulee arvioida jatkokäsittelyssä.

Veronmaksajain Keskusliitto ei pidä perusteltuna ehdotuksen mukaisen direktiivin antamista.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Kati Malinen
lakiasiainjohtaja